

PleurX-kateter - håndtering

Endring siden forrige versjon

Forlenges

Forlenget gyldighet til 23.12.2026

Hensikt

Sikre at pasienter med PleurX- kateter blir tappet for acites eller pleuravæske på rett måte.

Målgruppe

Helsepersonell som håndterer og har ansvar for pasienter med PleurX-kateter

Fremgangsmåte

Definisjon

PleurX-kateter er et tunnelert kateter som kan ligge inne over lengre tid og brukes til pasienter som trenger hyppig tapping av acites- og eller pleuravæske. Selve kateteret behandles sterilt og pakkes inn i kompresser med transparent bandasje utenpå når det ikke er i bruk. Ytterst på kateteret sitter en ventil som gjør at luft ikke vil komme inn i pasienten. Kateteret skal ikke skylles. Hvis behov for å skylle kateteret gjøres dette i samråd med lege.

Utøvelse ved tapping med vakumkolbe

- Pakk opp og gjør klar både PleurX-kateter og den sterile utstyrs pakken med slange og vakumkolbe i.
- Vakum kolben og den tilhørende slangen er pakket sterilt. I den samme innpakningen finner man også sterile hansker, skiftesett, sterile kompresser, tegaderm og nytt ventil-lokk til PleurX-kateteret.
- Fjern beskyttelses hetten på PleurX-kateteret og desinfiser tuppen på PleurX-kateteret med Klorhexidin 5 mg/ml eller med alkoswab som ligger i den sterile pakken.
- Pass på at klemmen på slangen til vakumkolben er lukket før tilkobling til PleurX-kateter.
- Koble deretter slangen til kateter. Det høres et klikk når munnstykket til slangen og ventilen på PleurX-kateteret er låst sammen.
- Hold kateterslange og enden på slangen fra flasken steril hele tiden.
- Fjern støtteklemmen på vakumkolben og skyv den hvite spissen godt ned i kolben for å punktere folieforseglingen. Vakuumet blir da aktivt.
- Klemmen åpnes gradvis. Hurtighet på tappingen reguleres via klemmen etter hvor smertefullt det er for pasienten.
- Steng klemmen når tappingen avsluttes. Fjern PleurX-kateteret fra vakumkolben og desinfiser tuppen på PleurX-kateter med Klorhexidin 5 mg/ml.
- Sett på nytt sterilt ventil-lokk på PleurX-kateteret før du pakker det sterilt inn.

Tapping via sug i vegg

Utstyrsliste:

- Sugepose 1000ml og sugekolbe
- Koblingsslange grønn (med to like ender)
- Beskyttelseshette PleurX
- Drenasjeslange PleurX (adapter medfølger i pakken)
- Sterile hansker, sterile kompresser 10x10, munnbind, Klorhexidin 5mg/ml
- Sterilt skiftesett
- Skumgummibandasje
- Transparent filmbandasje (Tegaderm)

Utøvelse:

- Finn frem og klargjør nødvendig utstyr
- Klargjør veggsgug med pose og kolbe. Kobles til i manometer på veggen
- Klem av drenasjeslange fullstendig med klemmen som finnes på slangen. Medfølgende adapter festes på luerbeslaget på drenasjeslangen
- Koble drenasjeslangen til koblingsslange grønn. Steril prosedyre
- Koble den andre enden av koblingsslangen i sugeposen. (Obs sugeposen er usteril, bruk «non touch» prinsippet, ev få hjelp av annet helsepersonell)
- Fjern beskyttelseshetten på PleurX-kateteret og desinfiser tuppen på PleurX-kateteret med sterile kompresser fuktet med Klorhexidin 5 mg/ml
- Koble til drenasjeslange på pleur-X dren, det føles og høres ett klikk når tilgangsspissen og ventilen er forsvarlig sammenkoblet
- Slå på manometer. Sugestyrke innstilles på minimum 20 – maksimum 40 kPa (Obs manometeret er usterilt, bruk «non touch» prinsippet, ev få hjelp av annet helsepersonell)
- Frigi klemmen gradvis på drenasjeslangen og start drenasjen. Flythastigheten kan reduseres eller økes ved justering av klemmen.
- Dersom behov for å bytte av sugepose, må først klemmen på drenasjeslangen stenges helt sammen
- Når flyten stopper, eller ønsket væskemengde er blitt tappet stenges på nytt klemmen på drenasjeslangen helt sammen. Trekk tilgangsspissen ut av ventilen med en fast, jevn bevegelse
- Rengjør kateterventilen med steril kompress fuktet med Klorhexidin 5mg/ml, sett på en ny beskyttelses hette over kateterventilen og vri den med klokka til den klikker i låst posisjon før du pakker den pakkes sterilt.

Observasjon/hygiene

Ved bruk skal kateterets innstikkssted inspiseres med tanke på infeksjon. Innstikkstedet vaskes minst x 1 pr uke med Klorhexidin 5 mg/ ml. Dette gjøres fortrinnsvis ved tapping.

Merk

- Det er normalt å kjenne et visst ubehag eller smerte når væske dreneres.
- Om ubehag eller smerte kjennes under dreneringen, klem sammen drenasjeklemmen for å bremse eller stoppe «flowet» i noen minutter.
- Lege kontaktes ved tegn til infeksjon.
- Drener ikke mer enn 1liter med pleuravæske om gangen. Mengden acites som tappes om gangen bestemmes av lege.
- Den blå klemmen som finnes på pakken til vakuum kolbe, er for akutte situasjoner og skal brukes hvis man lager hull eller kutt i kateteret.
- Hvis lege ordinerer passiv drenasje på PleurX-kateteret, finnes det koblinger som passer til dette.
- Suturer satt fast i forbindelse med prosedyren, kan fjernes etter 10-14 dager.
- PleurX- drenet vil etter kort tid gro fast ved cuffen under huden til pasienten. Dersom drenet skal fjernes skal dette utføres av lege. Pas henvises karkirurgen.

Referanser

Vedlegg

[V03](#)

[Bilddiagnostisk intervensjon - sjekklister \(F/2.2.2-03\)](#)

[V04](#)

[PleurX-dren \(A.1.1/6.1.5.3-10\)](#)

Andre kilder/litteraturliste

1. Stein Hind Fagerlund One Med Norge Pleur-X Lockable Drainage Line Set

Slutt på Prosedyre